

Kulttuurihyvinvointi osaksi arkea

22.3.2023 klo 12.30-16.00

#kulttuurihyvinvointiosaksiarkea

Piia Astila, aluekoordinaattori

Tervetuloa nauttimaan Kulttuurihyvinvointi osaksi arkea –iltapäivän tarjonnasta!

Kulttuurihyvinvointi osaksi arkea 22.3.2023 klo 12.30-16.00

Ohjelma 1/2:

- 12.30-12.40 Tervetuloa kulttuurihyvinvoinnin iltapäivään! Johtaja **Mika Salminen**, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- 12.40-12.50 Miten tähän on tultu? Muutama minuutti kulttuurihyvinvoinnista; aluekoordinaattori **Piia Astila**, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- 12.50-13.05 Kulttuurihyvinvointia kehitetään osana Varsinais-Suomen Tulevaisuuden sote-keskus –hanketta; projektikoordinaattori **Tenna Käpylä**; projektikoordinaattori **Tenna Käpylä**, Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varha
- 13.05-13.30 KuKu-toiminta kulttuurin ja sote-palveluiden yhdyspinnoilla; toiminnanjohtaja **Tina Hagnäs**, Kulttuurikorjaamo, Kokkola
- 13.30-13.45 Mitä ajankohtaista kuuluu TEAviisarin kulttuuri -tiedonkeruuseen? tutkimuskoordinaattori **Niina Saukko**, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- 13.45-14.10 Yhteisellä asialla - kulttuurihyvinvointisuunnitelma Pirkanmaan hyvinvointialueella ja kunnissa; toiminnanjohtaja **Pilvi Kuitu**, Kulttuurikeskus PiiPoo ja suunnittelija **Pilvi Nissilä**, Tampereen kaupunki.
- 14.10-14.25 tauko – hyvinvointia itselle

Ohjelma 2/2:

- 14.25-14.40 Luovia kohtaamisia -podcast & luovat menetelmät hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä; terveyden edistämisen asiantuntija **Kaisa Koivuniemi**, Jyväskylän ammattikorkeakoulun Likes
- 14.40-14.55 Kulttuuri tukee nuorten mielenterveyttä ja osallisuutta; projektipäällikkö **Veera Laurila**, Taidetta, osallisuutta ja sosiaalisia innovaatioita -hanke, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- 14.55-15.15 Taikusydän alueverkostoineen tarjoaa tietoa ja verkostoja kulttuurihyvinvointitoimintaan; erityisasiantuntija **Anna-Mari Rosenlöf**, Taikusydän-yhteyspiste: Kulttuurihyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste
- 15.15 -15.30 Mikä on hyte-kerroin ja mitä sillä mitataan? Johtava asiantuntija **Timo Ståhl**, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- 15.30 -15.45 Taide vanhin voitehista – Taiteen tarina Mikkelin keskussairaalan kampuksella; taidekoordinaattori **Riitta Moisander**, Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa.
- 15.45 -16.00 Loppukeskustelu

Muutama minuutti kulttuurihyvinvoinnista – miten tähän on tultu?

Kulttuurihyvinvoinnin näkökulmaa tulevaisuuteen

- On tärkeää katsoa horisonttiin, laajalla spektrillä.
- Matkalla on liikkuvia laivoja, kiviä ja saaria – kulttuurihyvinvointi on nyt mitä suurin mahdollisuus.

Historiaa - kohti tulevaisuutta

- Kulttuurihyvinvointi ollut osana perinteisiä THL:n hyte-seminaareja jo vuodesta 2018:
 - Johanna Vuolasto 2018
 - Pia Houni ja Piia Astila 2019
 - Kulttuurihyvinvointi v. 2020 ja 2021 työpajatyöskentelyssä mukana
 - 2022 sovittiin, ettei ole kokonaisuudessa mukana, koska tämä webinaari, jossa saavutettavuus on mahdollisimman hyvä (ei vielä livetilaisuutta, jatko hybridinä, kenties?)

Kulttuurihyvinvoinnin näkökulma (Taikusydän)

- Ihmisenä kohtaamista
- Yhteyden löytämistä
- Omien vahvuuksien löytämistä
- Nähdynä ja kuulluksi tulemisesta
- Uuden oppimista
- Mielekästä arkea

Tulevaisuus ja kulttuurihyvinvointi 1/2

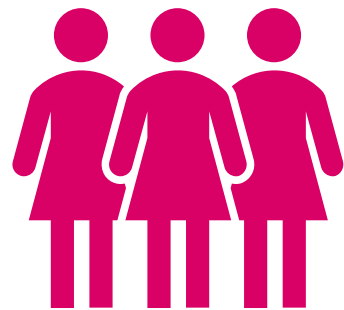
- Tärkeää nähdä eteenpäin kaikilla hallinnon aloilla, oli sitten kysymys sotepe – hyvinvointialueiden palvelujärjestelmän uudistuksesta, sivistyksen uusista rakenteista, kulttuuritoiminnan uudistamisesta, laajentamisesta, teknisen toimen päivittämisestä jne.
- Yhteistyöllä edetään ja niinpä tämänkin webinaarin työstämiseen tuli ilahduttavan paljon toiveita ja ehdotuksia – osallisuus onnistui; virkattu ohjelma on toiveiden mukainen – valitettavasti kaikki eivät mahtuneet mukaan. Tulevaisuudessa on uusi mahdollisuus!
- Useampia tilaisuuksia saman teeman ympärillä – eri näkökulmista ja eri toimijoiden kannalta; kertoo aiheen kiinnostavuudesta, vaikuttavuudesta (vrt. lakipohja, WHO:n raportti) ja tärkeydestä – ennaltaehkäisevä, hyte-näkökulma!

Tulevaisuus ja kulttuurihyvinvointi 2/2

- Kulttuurihyvinvoinnin merkitys asukkaalle on moninainen ja monin kansainvälisin ja kansallisin tutkimuksin todennettu
- On tärkeää, että myös kuntien, hyvinvointialueiden ja asiantuntija-organisaatioiden välillä, yhdyspinnoilla tehdään verkostomaista yhteistyötä asukkaan– sinun ja minun, hyvinvoinnin edistämiseksi.
- Kulttuurihyvinvointi on osa hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta, samoin kuin ravitsemus, liikunta, lepo, uni, osallisuuden edistäminen, mielenterveyden edistäminen, ehkäisevä päihdetyö jne

Kulttuurihyvinvointi on kaveri kaikille hallinnonaloille ja toimijoille – kunta + hyvinvointialue + asiantuntijaorganisaatio

Asukkaat

**Yhteistyö,
verkostot**

Kulttuurihyvinvoinnin vaikuttavuus

On tutkimuksella, arvioinnilla, toimintapojen arvioinnilla jne osoitettava, että kulttuurihyvinvointi on osa hyvinvointitaloutta, osallisuutta, mielenterveyttä – ja tällähän tiellä jo ollaan.

Päätöksenteossa on kuitenkin huomioitava kynnyksettömän (huom. ilman kynnyksiä😊) kulttuurihyvinvointipalvelujen kokonaisuus

Tarvetta laajentaa hyvinvointi-käsitettä, kulttuurihyvinvointi hyvänä eväänä (Sitra)

Piia Astila

Suhtautuminen tulevaisuuteen (SITRA Tulevaisuusbarometri 2023)

- Edelleen lähes kaikki (87 %) pitävät tulevaisuutta kiinnostavana.
 - (81 %) arvioi, että meidän on mahdollista vaikuttaa tulevaisuuteen ja 80 % ajattelee voivansa itse vaikuttaa omaan tulevaisuutensa.
 - 64 % arvioi tietävänsä, millä keinolla voi itse vaikuttaa tulevaisuuteen. Noin joka kymmenes (11 %) on eri mieltä asiasta. Kiinnostus tulevaisuuteen on edelleen yhtä suurta kuin vuosina 2021 ja 2019.
 - Tulevaisuus kiinnostaa 15–24-vuotiaita enemmän kuin yli 65-vuotiaita ja akateemisesti koulutettuja enemmän kuin peruskoulutuksen saaneita.
 - Tulevaisuus kiinnostaa vähemmän niitä, jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan kuin oman arvionsa mukaan hyvin toimeen tulevia. Tulevaisuus kiinnostaa, vähiten niitä, jotka eivät aio äänestää.
 - Nuoret 15–24-v. ovat voimakkaammin kuin yli 50-vuotiaat samaa mieltä siitä, että meillä on mahdollista vaikuttaa tulevaisuuden muodostumiseen, samoin akateemiset voimakkaammin kuin perus- ja muun koulutuksen saaneet.

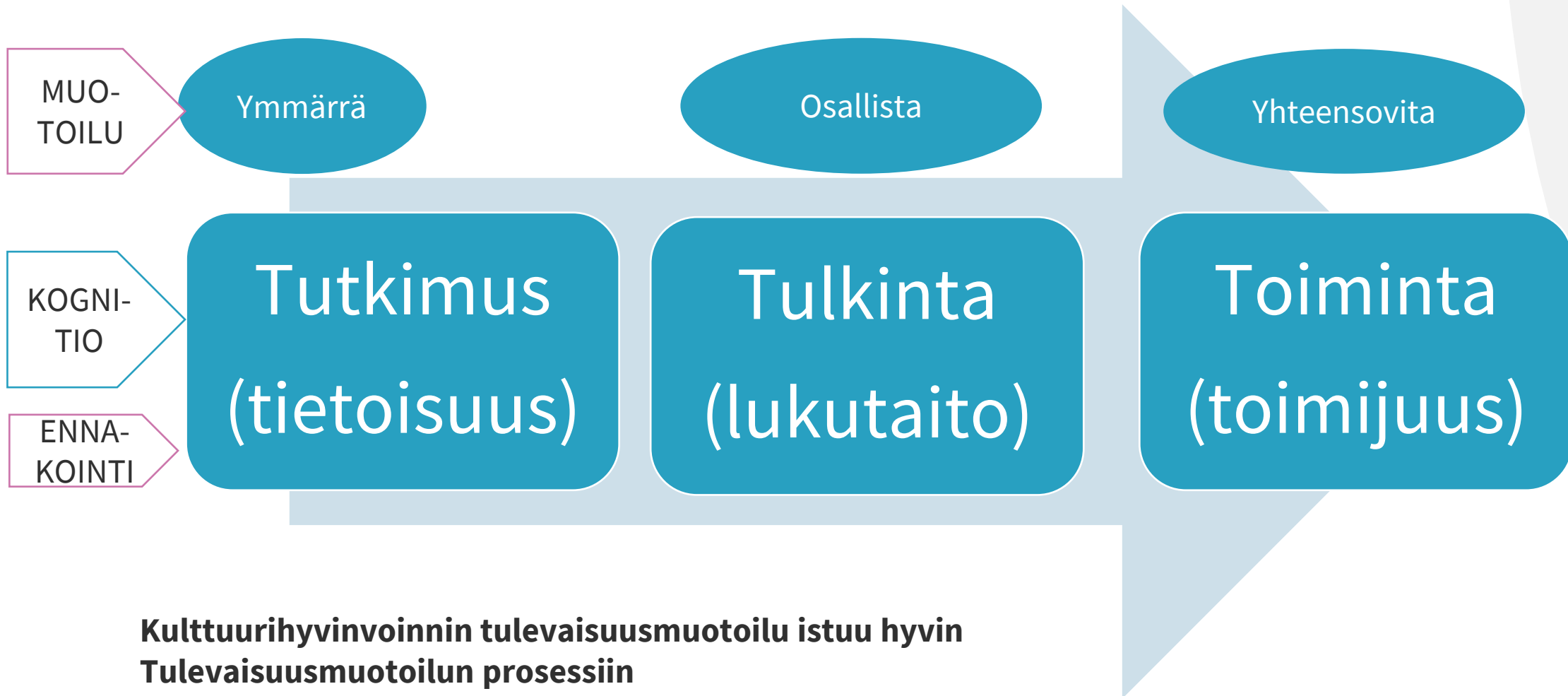
Muuta – yhteys vahvasti kulttuurihyvinvointiin

- Taide- ja kulttuurialan eettinen ohjeisto valmistunut(2/2023) (Valtakunnallisten taiteilijajärjestöjen yhteistyöjärjestö Forum Artis)
- Kulttuurihyvinvointi mukana hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimeenpanosuunnitelmassa, Ikäohjelmassa sekä Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelmassa ja Kestävän kasvun ohjelmassa (investointi2).
- Sote-henkilöstön saatavuuden tiekartassa, s. 20. Kirjaus on enemmän henkilöstön riittävyyden näkökulmasta, tulkinta toiminnan uudistamisen näkökulmasta – mitä uutta kulttuurialan koulutettujen työskentely voisi tuoda ympärivuorokautisessa palvelussa olevien ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitoon ja koko työyhteisölle?
- Poikkitieteellinen Valtioneuvoston-Teas-hanke liittyen kulttuurihyvinvoinnin taloudellisten vaikutusten arviointimenetelmiin (ArtWell). Raportti valmistui kevään aikana.

Kulttuurihyvinvoinnin tulevaisuusmuotoilu

- Tulevaisuusajattelun kolme periaatetta (Minna Koskelo 2022):
 1. Tulevaisuutta ei voida ennustaa. Voimme tutkia monia vaihtoehtoisia tulevaisuuksia nykyhetkessä
 2. Ei ole myöskään ennalta päätetty tulevaisuutta, signaaleita aistittavissa
 3. Tulevaisuusajattelun avulla voidaan tarttua uusiin mahdollisuuksiin ja muotoilla tulevaisuutta – **yhteys ilmeinen kulttuurihyvinvointiin**
- Miksi:
 - Aloitettava ajattelu omasta ajattelusta
 - avartaa ajattelua
 - Varauduttava tulevaisuuteen
 - Yhteiskunnan, maailman muutokset
 - Muotoilla toimintaa
- Taustalla palvelumuotoilu – on tärkeää, että pyritään ymmärtämään mahdollisimman erilaisia ihmisiä.

Kulttuurihyvinvoinnin tulevaisuusmuotoilu jatkuu

Uutta ajattelua, yhteistyön laajentamista

- Jorma Uotisen sanoin: ”Täytyy uskaltaa ajatella isosti, pelkäämättä. Täytyy olla kyky ottaa riski pelkäämättä, että menee pieleen”
- Kulttuurihyvinvointi on uusia mahdollisuuksia tulevaisuudessa – ota koppi niistä ja vie uusia ajatuksia tästä päivästä omaan ja oman verkostojesi käyttöön!

Tässä hetkessä

- ”Onnellisuus on sitä että, kun on aidosti tyytyväinen ja kiitollinen siitä, mitä nyt on. Silloin ei haikaile menneisyyteen eikä tulevaisuuteen.”
Markku Ojasen sanoin.
- Meillä on nyt tämä hetki – iltapäivä aikaa kuulla ja käydä keskustelua chatissä tai asap ja jatkaa verkostoitumista.
- Olette sydämellisesti tervetulleita!

Ohjelma:

- 12.30-12.40 Tervetuloa kulttuurihyvinvoinnin iltapäivään! Johtaja **Mika Salminen**, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- 12.40-12.50 Miten tähän on tultu? Muutama minuutti kulttuurihyvinvoinnista; aluekoordinaattori **Piia Astila**, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- 12.50-13.05 Kulttuurihyvinvointia kehitetään osana Varsinais-Suomen Tulevaisuuden sote-keskus –hanketta; projektikoordinaattori **Tenna Käpylä**; projektikoordinaattori **Tenna Käpylä**, Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varha
- 13.05-13.30 KuKu-toiminta kulttuurin ja sote-palveluiden yhdyspinnoilla; toiminnanjohtaja **Tina Hagnäs**, Kulttuurikorjaamo, Kokkola
- 13.30-13.45 Mitä ajankohtaista kuuluu TEAviisarin kulttuuri -tiedonkeruuseen? tutkimuskoordinaattori **Niina Saukko**, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- 13.45-14.10 Yhteisellä asialla - kulttuurihyvinvointisuunnitelma Pirkanmaan hyvinvointialueella ja kunnissa; toiminnanjohtaja **Pilvi Kuitu**, Kulttuurikeskus PiiPoo ja suunnittelija **Pilvi Nissilä**, Tampereen kaupunki.
- 14.10-14.25 tauko – hyvinvointia itselle

Hyvinvointitauko klo 14.10-14.25

- Mitkä kolme asiaa saavat sinulle tänään hyvälle mielelle?

Ohjelma (jatkuu):

- 14.25-14.40 Luovia kohtaamisia -podcast & luovat menetelmät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä; terveyden edistämisen asiantuntija **Kaisa Koivuniemi**, Jyväskylän ammattikorkeakoulun Likes
- 14.40-14.55 Kulttuuri tukee nuorten mielenterveyttä ja osallisuutta; projektipäällikkö **Veera Laurila**, Taidetta, osallisuutta ja sosiaalisia innovaatioita -hanke, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- 14.55-15.15 Taikusydän alueverkostoineen tarjoaa tietoa ja verkostoja kulttuurihyvinvointitoimintaan; erityisasiantuntija **Anna-Mari Rosenlöf**, Taikusydän-yhteyspiste: Kulttuurihyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste
- 15.15 -15.30 Mikä on hyte-kerroin ja mitä sillä mitataan? Johtava asiantuntija **Timo Ståhl**, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- 15.30 -15.45 Taide vanhin voitehista – Taiteen tarina Mikkelin keskussairaalan kampuksella; taidekoordinaattori **Riitta Moisander**, Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa.
- 15.45 -16.00 Loppukeskustelu

Kiitos osallistumisestasi webinaariin

Kaksi puuta

Auringonvalo,

Pilkahdukset oksien takaa.

Ilmassa toivo ja unelma.

Toive paremmasta.

Yhdessäolosta.

Ajasta, jolloin saa laulaa, soittaa ja tanssia.

Yhdessä.

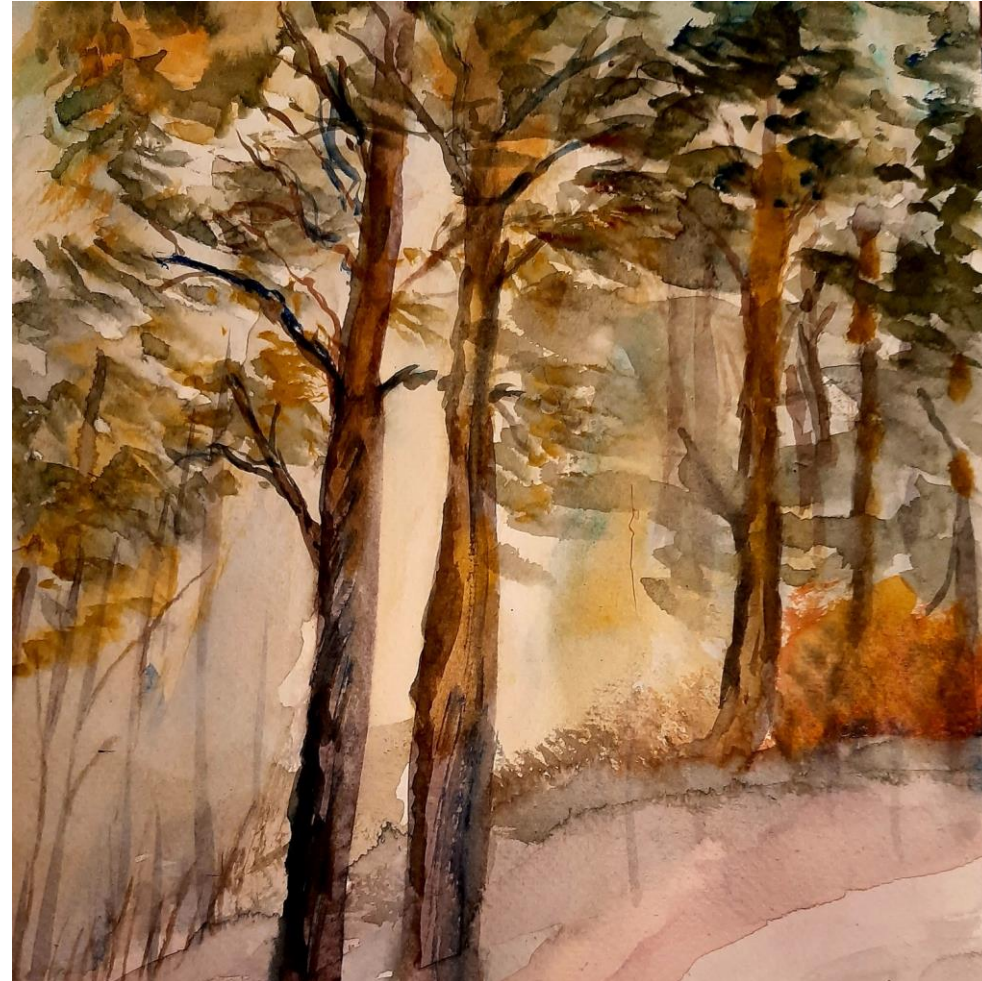
Nyt nautitaan luonnosta ja liikunnasta.

Kaksi oksaa tai yksi.

Sekin on kaunista.

Tänään.

P.A.27.2.2021

Kiitos osallistumisestasi webinaariin ja aurinkoista kesäaikaa!

- piia.astila@thl.fi
- LinkedIn piiaastila
- Twitter @PiiaAstila

